

Anke was in het begin heel onzeker. Evenwicht houden is moeilijk voor haar. Daar oefenen we op. De ruiters moeten het paard strelen, de oren of staart aanraken, de bal naar de begeleider gooien. Paardrijden is goed voor haar zelfvertrouwen, want Anke is fier op wat ze kan. Ze vertelt ook veel op het paard, kan er zichzelf kwijt.

TINE SMETS, ZORG- EN BUURTBOERDERIJ MEANDER

De manier waarop Anke naar het paard kijkt, die connectie is onnoemelijk. Een paard oordeelt niet, is enkel nabij.

TINE SMETS, ZORG- EN BUURTBOERDERIJ MEANDER

Anke zorgt graag voor iets. Het begon met een pop, maar er was weinig interactie. Ze wilde graag een huisdier dat warmte kon teruggeven. Na lang zoeken wilde ze een cavia. Ze heeft hemel en aarde verzet om haar doel te bereiken. Anke heeft nu een cavia en verzorgt het dier alsof het haar eigen kind is. Ze gaat ook mee naar de paarden. Anke heeft doelen nodig om levendig te zijn en alles in beweging te houden. Dat mogen we niet afremmen.

ANKE EN CHRIS, BEGELEIDERS PSYCHIATRISCH VERZORGINGSTEHUIS

Anke is altijd een vechter geweest. Bij haar eerste communie zette ze meteen haar gedachten op één fiets. Ik had al snel door dat ze eigenlijk alleen maar het mandje wilde. Uiteindelijk reed ze de winkel buiten met een andere fiets én dat mandje. Zo is ze nog steeds. Ze wil dolgraag een hondje en dan zal ze alles verzetten om dat doel te bereiken, zelfs verhuizen naar Beschut Wonen. Dat bleek uiteindelijk te hoog gegrepen. Maar ze is goed bezig.

RITA, MAMA VAN ANKE

Anke heeft nood aan nabijheid. Het is soms moeilijk om voor zichzelf grenzen te stellen. Daar schuilt ook een enorme kracht in. Anke wil vooruit. Haar creatieve oplossingen blijven ons keer op keer verrassen. Ze zoekt uit hoe ze kan gaan fitnessen, hoe ze met haar fysieke beperking toch kan fietsen. Dan start ze met rolstoelsport, gaat zwemmen en zoekt vrijwilligerswerk bij kinderen of met dieren.

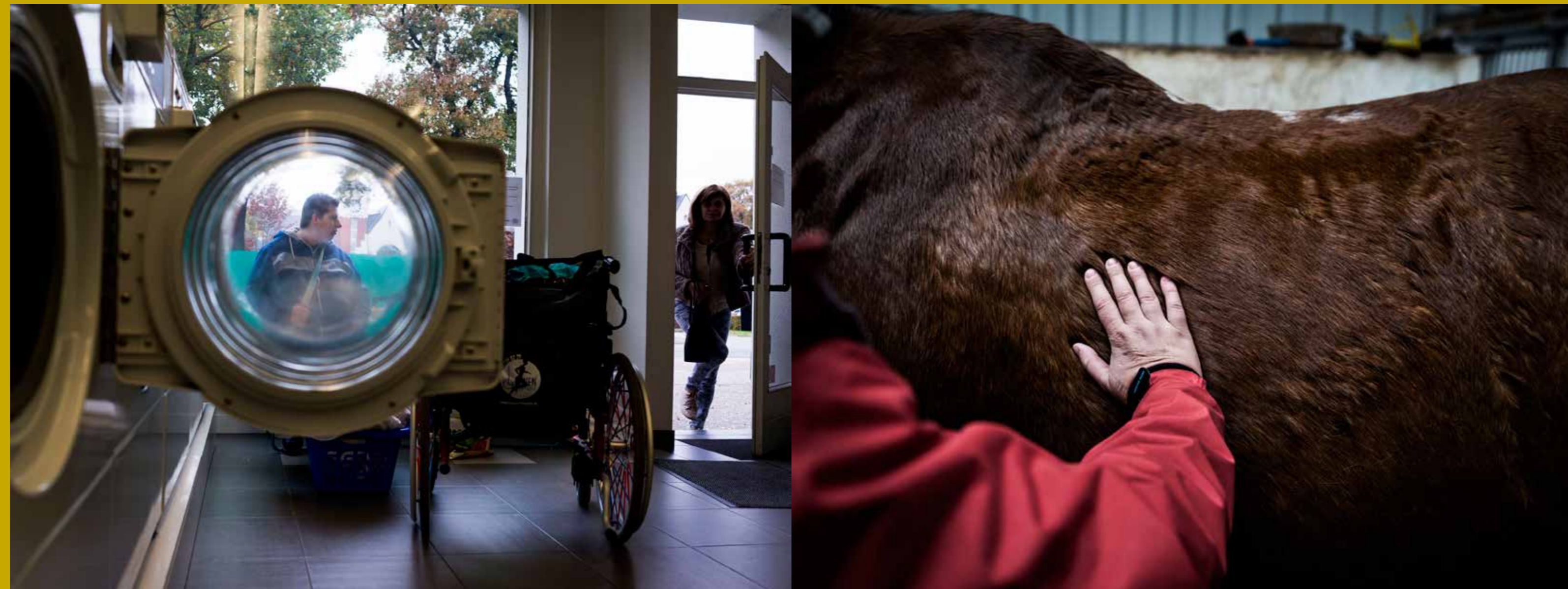
ANKE EN CHRIS, BEGELEIDERS PSYCHIATRISCH VERZORGINGSTEHUIS

Wandelen kan ik niet zo ver, maar de bus is mijn vrijheid. Met de bus ga ik naar het zwembad, shoppen in 't stad of een bezoekje brengen aan mijn moeder of tante. Over twee weken is mijn broer jarig, dan zoek ik uit hoe ik met de bus in de Pizzahut geraak.

ANKE

Wij hopen dat Anke in de toekomst stabiliteit en rust mag vinden. Verzoening met het hier en nu. Wij wensen haar een warme thuis toe, een plek van zichzelf.

ANKE EN CHRIS, BEGELEIDERS PSYCHIATRISCH VERZORGINGSTEHUIS

ANKE

Ik vind mezelf *nen toffe gast*. Poeslief ben ik, zolang ze me niet kwaad maken. Dan moeten ze me met rust laten.
HARRY

Als Harry in een slechte bui is, dan weet ik dat ik hem een half uur met rust moet laten. Hij kan soms opvliegend zijn en dan durft hij met deuren te slaan. Maar dat is verbeterd sinds hij met mij is. Verder is hij een spontane, gevoelige en liefdevolle man. Als hij iemand kan helpen, zal hij dat zeker doen.
CINDY, VRIENDIN VAN HARRY

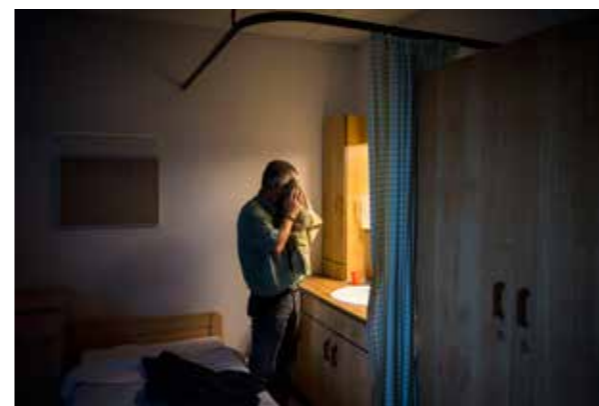
Harry doet bijna tien jaar vrijwilligerswerk bij Kauri. Hij ondersteunt ons met praktische taken, zoals bedden verschonen, was sorteren, de keuken proper maken of spelletjes spelen met onze bewoners. Hij gaat graag mee wandelen.
MARIE, BEGELEIDER VRIJWILLIGERSWERK KAURI

Harry is vrolijk en doet zijn werk goed. We mogen hem niet in contact brengen met geld, om hem op het rechte spoor te houden.
MARIE, BEGELEIDER VRIJWILLIGERSWERK KAURI

Ik heb Harry binnen gepakt in 2005, omdat hij het had verbrod bij de anderen. Samenwonen is niet altijd gemakkelijk. Toch miste ik hem tijdens zijn opname in PC Bethanië. Ik ben een familieman, ik miste iemand om mee te praten.
JOS, BROER VAN HARRY

Harry is een fuifbeest. Wanneer we samen naar dansavonden gaan, dan is hij fier op mij. Een uitstapje naar Bobbejaanland, daar houden we ook van. Ik ben al blij dat hij van de drank en de sigaretten blijft.
CINDY, VRIENDIN VAN HARRY

We hopen dat Harry verder doet zoals hij nu bezig is. Hij neemt zijn leven in handen, wil bouwen aan een toekomst voor zichzelf en wil graag zelfstandig zijn. Het is bewonderenswaardig dat hij ervoor blijft gaan.
ANN EN BJÖRN, BEGELEIDERS PSYCHIATRISCH ZIEKENHUIS

Bij Harry is het moeilijk om de fantasie te scheiden van wat echt is. Dat is Harry.
MARIE, BEGELEIDER VRIJWILLIGERSWERK KAURI

Ik vind het moeilijk dat mensen soms de baas spelen over mij, maar eigenlijk is dat soms nodig. In de toekomst misschien minder.
HARRY

Ik hou van vissen. Ik heb zelf een visbak thuis met piranha's. Ik hou van vissen in al hun kleuren, zoals anderen van sushi of van honden houden. Wanneer ik met mijn vriendin ga samenwonen, neem ik een kleine visbak mee. Eigenlijk houd ik van de natuur in het algemeen. Thuis zet ik soms een stoel buiten en dan geniet ik van het zonnetje.
HARRY

HARRY

In het begin vond ik het moeilijk. Het is en blijft psychiatrie. Weinig mensen wisten van haar opname. Toen ik er de eerste keer kwam, dacht ik: 'Wat is dat hier? Waar is ze nu terechtgekomen?' Ik dacht, ze blijft hier geen twee weken. Nu kijk ik er anders naar.
NILS, MAN VAN GISELINDE

We wensen Giseline meer vrijheid-blijheid toe! Typisch voor Giseline is controle, perfectie nastreven, ook in het mama zijn. Ik hoop dat Giseline in de toekomst ontspanning mag vinden, dat ze zich wat vrijer kan voelen in het contact met Arjen. Het warme, speelse zit in haar, af en toe komt het piepen. Dat ze haar kwaliteiten kan zien, niet enkel haar beperkingen.
VEERLE EN ILSE, BEGELEIDERS MOEDER-BABY-EENHEID

'Het is mijn kind'. Alles heeft ze ervoor over, zelfs zichzelf.
PATRICIA, MOEDER

Je ziet hoe belangrijk Arjen voor haar is aan de manier waarop hij omhelsd wordt. Ze wil hem niet loslaten.
NILS, MAN VAN GISELINDE

Giseline wil altijd de beste zijn en tonen aan de buitenwereld dat ze zichzelf opzij kan schuiven. Ze had zoveel schrik dat Arjen haar niet graag zag. Voor collega's schaamde ze zich dood. Haar grootouders begrepen niet waarom ze zo weinig kwam, ze zat verstopt achter haar masker.
PATRICIA, MOEDER VAN GISELINDE

Dit beeld toont het tegenovergestelde van mijn onzekere dagelijkse zelf. Die stop ik letterlijk onder een laag schmink. Me willen wegsteken, dat ben ik.
GISELINDE

In mijn ogen gebeurt het niet vaak dat Arjen interactie zoekt met mij. Op de Moeder-Baby-Eenheid hebben ze zo vaak gezegd dat het wel het geval is. Als ik mijn best doe en toenadering zoek, doet Arjen dat ook. Als het met mij niet goed gaat en ik stoot hem af, dan zal hij zich ook met zijn rug naar mij keren. Hij voelt erg goed aan hoe ik mij voel. Die dynamiek hebben ze samen met mij uitgezocht op de Moeder-Baby-Eenheid.
GISELINDE

Ik zie vooral mezelf als een heel onzeker iemand. Doe ik het wel goed? Hoe gaat Arjen reageren? Zal hij het appreciëren dat ik hem zorgend bij mij heb? Het is zoeken.
GISELINDE

Eind goed al goed? We zijn er nog niet. Giseline heeft er hard voor moeten werken. Voor mij was het ook niet altijd gemakkelijk. Maar ze geniet nu meer, ook van de kleine dingen. Ze neemt meer tijd voor zichzelf en een hysterische huilbui kan ze makkelijker relativeren. Arjen verlangt meer naar zijn mama.
NILS, MAN VAN GISELINDE

GISELINDE EN ARJEN

Jurgen zei: 'Anja is een knappe. Ik zou ze wel willen.' Ik zei: 'Ik zal haar eens bellen'. Het heeft nog geen uur geduurd of ze stond hier.

Nu kunnen ze niet meer zonder elkaar. Over vier maanden gaan ze trouwen en wij zijn de getuigen.

SVEN EN NICOLAS, VRIENDEN VAN ANJA EN JURGEN

Ik dacht het gaat nooit meer lukken, gelukkig zijn. Toen koppelden Sven en Nicolas mij aan Jurgen. De telefoon rinkelde. Sven zei: 'Ik heb touche voor u'. Ik heb dan een douche gepakt, ik heb mijn haar goed gedaan en een schoon kleedje aangetrokken. Toen zijn we aaneen geplakt en waren we een koppel. Jurgen is bij mij komen wonen. Ik heb gezegd: 'Dan ga ik voor u zorgen'. Nu zorgt hij voor mij en ik voor hem.

ANJA

Jurgen houdt van stand-upcomedy van Alex Agnew, Philippe Geubels en Bert Vissers. Hij maakt graag grappen. Anja houdt van Gaston en Leo.

SVEN EN NICOLAS, VRIENDEN VAN ANJA EN JURGEN

Anja en Jurgen komen dagelijks in de supermarkt. Dan komen ze altijd goedendag zeggen. Het lijkt me een hecht koppeltje. Heel opvallend is dat ze altijd met elkaar bezig zijn. Ze kwamen me ook trots aankondigen dat ze gingen trouwen. Ze doen het toch maar.

BRIGITTE, MEDEWERKER CARREFOUR

Zowel Jurgen als Anja hebben een serieuze weg afgelegd. Maar vandaag zijn Anja en Jurgen twee gelukkige mensen. Dat is fantastisch. Onze aanwezigheid betekent veel voor hen. We tonen interesse, bieden veiligheid, bevestigen hoe goed ze het doen. Anja maakt soms van een mug een olifant en schiet in paniek, dan moeten we haar wat bedaren. Jurgen is minder actief, maar hij bezit wel het geweldige talent om anderen in te schakelen. Ze zijn goed bezig!

DORIEN EN BART, BEGELEIDERS PSYCHIATRISCHE ZORG AAN HUIS

We hadden rode kool gemaakt met patatjes, een stukske vlees en een sigaret. We zijn toch een schoon koppel, hé?

ANJA

Ik heb Anja de sleutel van haar huurwoning overhandigd. Ze stelde me zoveel vragen in het begin, ze wilde de perfecte huurder zijn. De huur betalen, de woning onderhouden, overeenkomen met de burens, het loopt allemaal vlot. In het begin was Anja redelijk onzeker, maar nu is ze trots. Als ik bij haar langs ga, wil ze me laten zien hoe goed ze het doet. Ik wens hen toe dat ze nog heel veel van het terras mogen genieten.

ELINE, SOCIALE HUISVESTINGSMATSCHAPPIJ DE VOORKEMPEN

Welkom in ons schoon, klein kasteeltje. Dat huren we van De Voorkempen. Eigenlijk vind ik onze portretfoto's ook een beetje koninklijk.

ANJA

ANJA EN JURGEN

Ik hou van riet vlechten, mandala's tekenen, paarden verzorgen, hout bewerken, dan ben ik met mijn gedachten ergens anders. Vrijwilligerswerk bij de Trappisten is ook fijn. Ik ben graag de ganse dag bezig. Vroeger had ik een kippenkwekerij, als zelfstandige ken je ook geen pauzes.

JEF

Jef is best een ijdel man, maar door wat hij meemaakte (het ongeval, ...) is bijna 20 jaar van de buitenwereld aan hem voorbijgegaan. Het heeft hem geïsoleerd en dat heeft hem getekend. Ik denk dat hij soms schreeuwt: 'Neem me zoals ik ben.'

MICHEL, BROER VAN JEF

Ik hoop dat ik terug gelukkig zal worden en dat de relatie met mijn vrouw en kinderen verbetert. Ze zijn al een paar keer op bezoek gekomen. Ze begrijpen waarom ik opgenomen ben. Maar hersenbeschadiging is niet zichtbaar.

JEF

Jef zijn grootste uitdaging is door iedereen aanvaard worden zoals hij is, inclusief door zijn gezin.

LIEVE EN SIEN, BEGELEIDERS PSYCHIATRISCH ZIEKENHUIS

Patiënten gaan werken bij de Trappisten van Westmalle. Daar vormen ze even geen groep patiënten meer, maar een groep werknemers. Ze kunnen een andere rol opnemen en dat is zinvol.

LIEVE EN SIEN, BEGELEIDERS PSYCHIATRISCH ZIEKENHUIS

Die ietwat oubollige T-shirts met cowboys en indianen passen bij Jef. Als kind verslonden Jef en ik alle avonturen van Arendsoog en Witte Veder. Verder voelde hij zich goed in de fantasiewereld van Alistair MacLean en de Rode Ridder. Zijn fascinatie voor classic rock leunt daarbij aan. Ram Jam, Black Sabbath, Iron Maiden, AC/DC ... dat is zijn tijdperk. Op dat vlak staat de tijd voor Jef een beetje stil. Maar zo kennen wij hem. Dat siert hem.

MICHEL, BROER VAN JEF

JEF

Januari

Ervaringswerkers krijgen stem in ziekenhuisbeleid PZ en nemen deel aan beleidsvergaderingen.

Extra zuurstof voor Psychiatrische Zorg aan Huis: de nauwe samenwerking van Psychiatrische Zorg aan Huis met PZ Bethaniënhuis wordt structureel verankerd.

De seclusion area op zorgzorg Terp biedt een menselijk alternatief voor intensieve zorg aan patiënten in een diepe crisis.

Februari

Medewerkers van BW en PVT worden opgeleid tot **SRH-coaches** (systematisch rehabilitatiegericht handelen) om verdere implementatie van SRH te ondersteunen.

Eerste ervaringswerker met werknemersstatuut aan de slag op PVT en BW.

Inge Vervotte te gast op Literatuur in ELIM.

Maart

Zoersel is de eerste Vlaamse gemeente met een **zorgstrategisch plan**. Ook PC Bethanië werkt mee.

Het zorgprogramma persoonlijkheidsproblemen organiseert een **tweedaagse vorming** om externe hulpverleners te ondersteunen die werken met mensen met persoonlijkheidsproblemen.

PZ Bethaniënhuis start met een nieuw **Elektronisch Patiëntendossier (EPD)** in de *cloud*. De opstart van het project is een zoektocht die het Psychiatrisch Ziekenhuis het ganse jaar bezighoudt.

De directie trakteert zo'n 1.400 medewerkers van AZ Sint-Jozef en PC Bethanië op een lekkere **lentebrunch**.

Start **BRAVO**-gezondheidsbeleid (Beweging, Rookstop, Aangename werkplek, Voeding, Ontspanning) met concrete acties ter bevordering van lichamelijk welzijn en ter preventie van burn-out.

April

Begeestering Literair café #1

Expo kunstclub De Facktorij 'In 't dorp'

Mei

Het uitgangspunt van het nieuwe **natuuratelier** is de heilzame werking van de natuur. Patiënten en begeleiders werken samen in de moestuin, ontmoeten elkaar en voorbijgangers, doen werkervaring op, helpen aan bosbeheer samen met Natuurpunt, zoeken stille plekjes op in de natuur en ondergaan het rustgevend effect daarvan.

Hoe is het om een psychose te ervaren? 21 medewerkers uit de langdurige zorg ervaren het met **psychosebrillen**.

Koen Broos stelt tentoon op ELIMART

Juni

Opening stille ruimte gebouw 1 In dit kunstwerk kunnen mensen voortaan stilstaan bij het leven en stilstaan bij het water.

Groene vogel neemt Kering en Delta onder zijn vleugels en werkt samen met patiënten in de moestuin.

SAS-leden (Sociaal Actief Samenwerken) bieden cultuurliefhebbers gezonde hapjes aan tijdens de recepties in cultuurcentrum De Bijl.

Juli

Beschut Wonen De Sprong krijgt een **nieuwe organisatiestructuur** met drie vertegenwoordigers uit Beschut Wonen, Activering SAS en Psychiatrische Zorg aan Huis.

Augustus

Els Dietvorst stelt tentoon op ELIMART

September

Ook in PZ Bethaniënhuis deden heel wat patiënten hun verhaal voor de gouden micro van **Radio Gaga**. Het zorgde voor beklijvende luistermomenten via kleine radiootjes op het domein en op Canvas.

Op de koffie: PC Bethanië is samen met AZ Sint-Jozef gastvoorziening voor de W(aarde)G(edreven)O(ndernemen)-Academie van Zorgnet Vlaanderen/Icuro.

Zo'n 70 patiënten en medewerkers van PC Bethanië namen samen deel aan de **Inside-Out-Run**. Zo verbinden ze binnen met buiten, komen ze op voor een gezonde levensstijl en bestrijden ze het stigma op de GGZ.

Oktober

Literair café #2

De patiënt neemt op bepaalde tijdstippen deel aan de teamvergadering met het multidisciplinair team. Met dat initiatief wint Rif, zorgzorg voor angst en depressie, de **'Well Done - MSD Literacy Award'** 2015 in de categorie 'Speciality Care'.

Kwaliteitsdagen PZ: patiëntenzorg of ondersteunende diensten? Durf JA! zeggen tegen klantgericht werken.

November

De **Moeder-Baby-Eenheid blaast 30 kaarsjes uit** en viert dit met een symposium 'Tussen verwachting en verlangen', een (on)mogelijk antwoord' en een mini-expo van Lieve Blancquaert.

De Facktorij stelt tentoon à gogo, alweer een geslaagde expositie in de oude Sint-Martinuspastorij van Malle.

Een stampvolle kapel geniet van muziek, woord en hilarisch **improvisatietheater** van Inspinazie over psychische kwetsbaarheid en stigma. Knap werk van stigWA-meter Evi Hanssen, die het taboe blijft doorbreken.

Zorgzorg Oever wint Similes G3-prijs

Djembélessen op PVT van start

December

25 jaar PVT: de studiedag is het resultaat van de samenwerking tussen de verschillende PVT's van de provincie Antwerpen. Het jaar wordt afgesloten met een stemmige **kerstviering** die muzikaal wordt verzorgd door een gemengd gelegenheidskoor van patiënten, bewoners, vrijwilligers en medewerkers.

Redactiecomité

Chris Anthonis, Isabelle Dierckx, Marleen Geentjens, Joris Helssen, Marc Hermans, Mick Hutsebaut, Bart Meyers, Gui Rusch, Annemie Van Hofstraeten,

Redactie

Annelies Oeyen

Eindredactie

Algemeen secretariaat

Fotografie

Gerbrand Van Uytvanck

Ontwerp en lay-out

www.hetgeelpunt.be

Verantwoordelijke uitgever

Gui Rusch

Psychiatrisch Centrum in cijfers

Psychiatrisch Ziekenhuis Bethaniënhuis

621 plaatsen en bedden

Aantal opnames: 2.450

Aantal ligdagen: 180.171

PVT De Landhuizen

142 plaatsen, aantal bewoners dat gebruik maakte van deze plaatsen: 161

Centrum voor Beschut Wonen

95 plaatsen, aantal bewoners dat gebruik maakte van deze plaatsen: 99

Psychiatrische Zorg aan Huis

162 opgevolgde casussen

Aantal medewerkers

	PZ	PVT	BW
Man	173	Man 7	Man 2
Vrouw	672	Vrouw 108	Vrouw 23

Het binnenste buiten

Fotograaf Gerbrand Van Uytvanck volgde vijf mensen binnen en buiten de muren van het Psychiatrisch Centrum. Hij koos er bewust voor om niet de psychiatrie an sich in beeld te brengen. In deze fotoreeks toonde hij Anke, Harry, Giseline, Anja en Jef. Vijf mensen, elk met hun verhaal en hun persoonlijke – soms eigenzinnige – zoektocht naar geluk. Ieder van hen is op zijn manier verbonden met het Psychiatrisch Centrum. Gerbrand keek door de lens van de buitenstaander, maar tegelijkertijd schetste hij ons een beeld van binnen uit. De mensen, daar draait alles om in PC Bethanië.

Stafmedewerker Annelies Oeyen sprak met Anke, Harry, Giseline, Anja, Jef en wie hen omringen. Annelies werkt in het centrum, maar ving de blik van deze mensen in woorden, van buiten uit. Partners, familieleden, vrienden, supermarktbedienden, verhuurders of begeleiders vervullen – bewust of onbewust – een cruciale rol. Hoe kijken zij naar hun partner, broer, vriend, kind, klant, hulp of patiënt?

In onze ontmoeting met anderen worden we allemaal geconfronteerd met onze eerste indrukken. We drukken stempels op de mensen om ons heen. Wat als we dit beeld letterlijk en figuurlijk open klappen en vanuit andere perspectieven aanschouwen? Wat als we binnen met buiten proberen te verbinden? Dit jaarboek ging in woord en beeld op zoek naar verborgen schoonheid en ontroering, de etikettering voorbij.

Nu vragen we u om hetzelfde te doen. We hopen dat het doorbladeren van dit jaarboek een aanzet mag zijn tot genuanceerder denken en handelen.

Psychiatrisch Centrum Bethanië

Website: www.pcbethanie.be

Psychiatrisch Ziekenhuis Bethaniënhuis

Andreas Vesaliuslaan 39

2980 Zoersel

Tel.: 03 380 30 11

E-mail: pzbethanienhuis@emmaus.be

Website: www.pzbethanienhuis.be

Centrum voor Beschut Wonen en

Psychiatrische Zorg aan Huis De Sprong

Zoerselsteenweg 69A

2980 Zoersel

Tel.: 03 385 45 06

E-mail: beschutwonen.zoersel@emmaus.be

Website: www.bwdesprong.be

Psychiatrisch Verzorgingstehuis De Landhuizen

Andreas Vesaliuslaan 39

2980 Zoersel

Tel.: 03 380 30 11

E-mail: pvtlandhuizen@emmaus.be

Website: www.pvtlandhuizen.be